

MAŁGORZATA GOSEK

DYLEMATY MEDIATYZACJI

AKAPIT

WYDAWNICTWO
EDUKACYJNE

TORUŃ 2020

Recenzenci:

dr hab. Andrzej Adamski, prof. WSiIZ – Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania
z siedzibą w Rzeszowie

dr hab. Piotr Drzewiecki, prof. UKSW – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

dr Danuta Morańska – Instytut Innowacyjnej Edukacji, Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu

dr Tomasz Kozłowski – Poznańskie Centrum Szkoleniowo-Badawcze

Redaktor prowadzący:

Marta Malinowska-Reich

Skład i opracowanie graficzne, projekt okładki:

Trzy Słońca – Iwona Adamus www.trzy-slonca.pl

Zdjęcie na okładce:

© pathdoc/Adobe Stock

Korekta:

Aleksandra Gmurska

© Copyright by Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c. & Małgorzata Gosek
Toruń 2020

Wydawca:

Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c.

87-100 Toruń, ul. H. Piskorskiej 12/23

tel. 56 648 55 53

e-mail: info@weakapit.pl

ISBN 978-83-63955-77-9

Oferta wydawnicza oraz sprzedaż internetowa: www.weakapit.pl

tel. 601 880 321

Koncepcja graficzna, druk:

Centrum Profilaktyki Społecznej – Oficyna Wydawnicza von Velke www.cps.edu.pl

Spis treści

Słownik skrótów	7
Wprowadzenie – idea publikacji	9
Człowiek w cyfrowej rzeczywistości	9
Dotychczasowy stan badań	12
Cel publikacji i metoda. Struktura	16
ROZDZIAŁ 1.	
Mediatyzacja życia społecznego na tle metaprocusów: globalizacji, indywidualizacji i komercjalizacji	21
1.1. Podstawy teoretyczne i definicje najważniejszych pojęć	22
1.2. Procesy globalizacji, indywidualizacji oraz komercjalizacji jako tło procesu mediatyzacji	32
1.3. Mediatyzacja życia społecznego	50
ROZDZIAŁ 2.	
Konsekwencje mediatyzacji dla obszaru edukacji	79
2.1. Analiza efektów mediatyzacji dla edukacji przez pryzmat tetrady praw medialnych McLuhana	79
2.2. Konsekwencje mediatyzacji dla przestrzeni edukacyjnej: środowiska materialnego, społecznego i emocjonalnego	80
2.3. Konsekwencje mediatyzacji dla uczestników procesu edukacji: uczni'a i nauczyciela	94
2.4. Konsekwencje mediatyzacji dla procesu edukacyjnego	112

ROZDZIAŁ 3.

Kształtowanie kompetencji medialnych

jako implikacja procesu mediatyzacji	121
3.1. Kompetencje medialne w teorii i praktyce polskiej edukacji	122
3.2. Efekty mediatyzacji a kompetencje medialne	127
3.3. Diagnoza kompetencji medialnych uczniów i nauczycieli w świetle danych zastanych	130
3.4. Kształtowanie kompetencji medialnych uczniów i kształcenie nauczycieli w świetle oficjalnych dokumentów	144
3.5. Przegląd najważniejszych działań organizacji i instytucji zajmujących się pozaszkolną edukacją medialną dzieci i młodzieży	168
3.6. Analiza wybranych projektów ogólnopolskich dotyczących kompetencji medialnych	175

ROZDZIAŁ 4.

Badania własne efektów mediatyzacji

i kompetencji medialnych uczniów i nauczycieli	179
4.1. Tematyka badań	179
4.2. Metodologia badań	184
4.3. Ogólne wnioski z badań ankietowych uczniów	187
4.4. Ogólne wnioski z wywiadów z nauczycielami	195
4.5. Ogólne wnioski z analizy dokumentów szkoły	197
4.6. Opracowanie zagadnień badawczych	200

Podsumowanie	271
Hipotezy w świetle wyników badań	272
Zadania stojące przed polską edukacją	290

Bibliografia	301
---------------------------	-----